

sagt — det beider jeg det ærede Medlem lægge Mærke til — at jeg var en Modstander af alle de Love, som kunde kaldes kirkelige Love, forinden vi fik et Kirkeraad, men jeg har kun sagt dette om denne Lov. Jeg er ikke gaaet et eneste Skridt videre.

Høgsbro: Maa jeg bede om Ordet?

Formanden (Rrabbe): Hertil hører Thingets Samtykke. Hvis der ikke gjøres Indsigelse (Ophold), anser jeg Samtykket som meddelt.

Høgsbro: Maatte jeg blot sige, at naar den høitærede Minister anser et Kirkeraadssamtids Tilblivelse for nødvendig, for at vi kunne give en Lov om det borgerlige Ægtefæls, saa kan jeg ikke se rettere, end at saa vil dette være dobbelt nødvendigt angaaende enhver kirkelig Lov, thi efter min Mening er der ligesaa lidt kirkeligt i en saadan Lov om borgerligt Ægtefæls som f. Ex. i Loven af 1857 om Daabstvangens Ophævelse.

Berntsen: Førend denne Forhandling slutter, kunde jeg ønske at fremsætte nogle ganske faa Bemærkninger. Jeg skal fatte mig saa kort som muligt for ikke at trække Forhandlingen længere ud end nødvendigt. Jeg har med megen Interesse fulgt den Diskussion, som er ført om den foreliggende Sag, men jeg kan ikke negte, at jeg er kommen til det Resultat, at Vennerne af den kirkelige Frihed her i Landet, de, der ønske en mere friskindet kirkelig Udvikling end den, vi nu have, maaske have fundet faa andre Løst ved at høre denne Forhandling. Der er kun lidt Haab om, at de Ønsker, som næres rundt omkring i de forskjellige kirkelige Kredse i Landet, ville kunne sætte Frugt i Lovgivningsvirksomheden. (Afbrydelse af Bust). Naar jeg har hørt den Side, som idag er kommen til Orde gennem det ærede Medlem for Ribe (Bust), der nu begynder at afbryde mig, og som jeg derfor strax skal komme til, saa vil jeg sige, at det interesserede mig at høre, hvorfor man fra den Side ikke vilde være med til at deltage i denne Sags videre Behandling. Det ærede Medlem var saa naadig, at han for sit Vedkommende vilde tillade, at Lovforslaget maatte gaa i Udvalg, men videre strakte hans Velvillie for Sagen sig heller ikke. Det ærede Medlem lod os tydeligt nok forstaa, at dermed snæskede han Sagen begravet. Dette er jo en Løst, som er almindelig, ikke blot for det ærede Medlem, men vistnok ogsaa for hans nærmeste Meningsfæller, ikke blot overfor denne Sag, men ogsaa overfor de andre Spørgsmaal, der behandles i indværende Samling. Ved at lægge Mærke til de Udtalelser, som fremkom fra det ærede Medlem for Standerborg Amts 1ste Valgkreds (Bajer), har jeg vel hørt, at der ikke var fuld Enighed i saa Henseende, men jeg antager

dog, at det ærede Medlem for Ribe nærmest er Talsmand for Flertallet af den Gruppe, hvortil han hører. Som Motiv til, at det ærede Medlem og hans Venner ikke vilde være med til at arbejde videre paa denne Sag, angav han den nuværende Situation. (Bust: Ja!). Jeg har altsaa forstaaet det ærede Medlem rigtigt (Afbrydelse af Bust). Jeg vilde ønske, at det ærede Medlem vilde give mig No, medens jeg taler. Hvis det ærede Medlem er saa ivrigt for at faae en forfat Diskussion om denne Sag, saa er det Intet veien for, at dette Ønske kan opfyldes. Jeg er fuldstændig enig med det ærede Medlem i, at denne Situation er beklagelig og sørgelig, men det er jo slet ikke nogen ny Situation. Det er en Situation, som vi nu have lidt under i en Række af Aar, og det ærede Medlem og hans nærmeste Meningsfæller have indtaget høist forskjellige Standpunkter under denne Situation. Efter Valgene i 1879 stode vi jo ogsaa overfor det samme Ministerium, men dengang var det ærede Medlem og hans Venner jo saa forførbelig ivrige for at arbejde; dog fordi den forrige Krigsminister og den forrige Kultusminister ere gaaede ud af Ministeriet, kan jeg ikke se, at Situationen i nogen væsentlig Grad er bleven forandret fra, hvad den isforveien var, men jeg vil sige det ærede Medlem, at jeg har en fra hans afvigende Opfattelse af, hvad der i denne sørgelige og vanskelige Situation baader og gavner Demokratiet. Jeg tror, at Friheds- og Fremskridtspartiet i det Hele staar sig bedst ved, at dets Stilling er klar til enhver Sag. Jeg tror, at Demokratiets Stilling bliver stærkest derved, at vi arbejde paa enhver Sag, der ligger for til Behandling her, og derved, at vi i positive Forslag tilkjendegive, hvad der er vor Opfattelse og vore Ønsker med Hensyn til denne som med Hensyn til enhver anden Sag. Det vil da blive klart for Befolkningen, hvor Skylden ligger for, at disse Lovforslag saavel paa det kirkelige som paa andre Omraader ikke fremmes og ikke sætte Frugt i Love. Ved at høre den anden Side af Salen, som man i daglig Tale benævner Høire, og som idag er kommen til Orde gennem det ærede Medlem for Københavns 2den Valgkreds (Briz), erfarede jeg, at det ærede Medlem i Realiteten er enig med det foreliggende Forslag, og det er jo ogsaa saare naturligt, da det ærede Medlem, om han end ikke er Fader til Lovforslaget, saa dog har staaet Fadder til det i Kirkekommissionen. Det forundrede mig derfor at høre, at det eneste Motiv, som det ærede Medlem egentlig havde til ikke at ville yde denne Sag sin Medvirking, nærmest var det, at den Side af Salen, hvortil den ærede Forslagsfæller hørte, ikke vilde behandle de andre forelagte Lovforslag. Fra min ærede Kollega fra Sønderj (Højmar) er det allerede nedlagt Indsigelse herimod. Jeg ved ikke rettere, end at den Side af Salen, hvortil jeg hører, arbejder paa de Lov-